ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 11ης Μαρτίου 2008

σχετικά με το καθεστώς κρατικών ενισχύσεων της Γερμανίας υπό τη μορφή της απαλλαγής από το φόρο πετρελαιοειδών για τις επιχειρήσεις θερμοκηπίων

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό Ε(2008) 860]

(Το κείμενο στη γερμανική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(2008/715/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 88 παράγραφος 2,

Αφού κάλεσε τους ενδιαφερομένους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο και λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις αυτές [1],

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

I. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

(1) Με επιστολή της 19ης Απριλίου 2005 που πρωτοκολλήθηκε στις 20 Απριλίου 2005, η Γερμανία κοινοποίησε ένα μέτρο παραχώρησης επιστροφών φόρου στις επιχειρήσεις θερμοκηπίων για τα έτη 2005 και 2006. Στο μέτρο ενσωματώνεται ανασταλτική ρήτρα με την οποία η εφαρμογή του εξαρτάται από τον όρο της έγκρισης από την Επιτροπή. Η κοινοποίηση πρωτοκολλήθηκε με αριθμό υπόθεσης N 189/05.

(2) Το μέτρο αυτό συνιστά επέκταση ενός μη κοινοποιημένου καθεστώτος (2001-02) που είχε ήδη αποτελέσει αντικείμενο παράτασης (2003-04), η οποία επίσης δεν είχε κοινοποιηθεί. Τα δύο αυτά μη κοινοποιημένα μέτρα καταχωρίστηκαν στο μητρώο των μη κοινοποιημένων ενισχύσεων με αριθμό ενίσχυσης NN 36/05.

(3) Η Επιτροπή κίνησε την επίσημη διαδικασία έρευνας βάσει του άρθρου 88 παράγραφος της συνθήκης ΕΚ, με την επιστολή της 20ής Οκτωβρίου 2005 [2]. Η Γερμανία διατύπωσε στη συνέχεια τις απόψεις της, με την επιστολή της 22ας Νοεμβρίου 2005. Η Επιτροπή έλαβε πολυάριθμες παρατηρήσεις από τρίτους ενδιαφερόμενους. Η Γερμανία σχολίασε τις παρατηρήσεις αυτές με την επιστολή της 14ης Ιουνίου 2006 και διαβίβασε συμπληρωματικές παρατηρήσεις με την επιστολή της 12ης Δεκεμβρίου 2007.

II. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

(4) Με την έκδοση του νόμου περί τροποποίησης του νόμου φορολογίας των πετρελαιοειδών, στις 16 Αυγούστου 2001, η Γερμανία θέσπισε για μια διετία μειώσεις της φορολογίας για τα καύσιμα (πετρέλαιο θέρμανσης, φυσικό αέριο, υγροποιημένο αέριο) προς χρήση στα θερμοκήπια και σε στεγαζόμενους χώρους καλλιέργειας. Η συνδρομή χορηγήθηκε υπό μορφή επιστροφής φόρου.

(5) Με τη θέσπιση του γερμανικού νόμου για την περαιτέρω ανάπτυξη της οικολογικής φορολογικής μεταρρύθμισης της 23ης Δεκεμβρίου 2002, η επιστροφή φόρου, που είχε αρχικά χορηγηθεί για τα καύσιμα που χρησιμοποιήθηκαν κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 2001 και 31ης Δεκεμβρίου 2002, επεκτάθηκε έως τις 31 Δεκεμβρίου 2004.

(6) Με το νόμο περί εφαρμογής των οδηγιών, της 9ης Δεκεμβρίου 2004, η Γερμανία σκοπεύει να διατηρήσει σε ισχύ την εν λόγω επιστροφή φόρου έως το τέλος του 2006 και κοινοποίησε το μέτρο παράτασης ως κρατική ενίσχυση με αριθμό N 189/05.

(7) Στους πίνακες του παραρτήματος I αναγράφονται τα ποσοστά επιστροφής φόρου και ο δημοσιονομικός αντίκτυπος των επιστροφών φόρου υπέρ των θερμοκηπίων, σε σύγκριση με τους υπόλοιπους κλάδους του γεωργικού τομέα.

(8) Η Επιτροπή κίνησε την επίσημη διαδικασία έρευνας για τους λόγους που αναλύονται στη συνέχεια.

(9) Το εν λόγω μέτρο συνιστά κρατική ενίσχυση. Η Γερμανία επικαλείται το επιχείρημα ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση εφαρμόζεται η εξαίρεση που προβλέπεται στις διατάξεις των οδηγιών του Συμβουλίου για τη φορολόγηση των ενεργειακών προϊόντων (οδηγία 92/81/ΕΟΚ που αντικαταστάθηκε από το 2003 από την οδηγία 96/2003/ΕΚ). Βάσει των οδηγιών αυτών, τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να παραχωρήσουν φορολογικές μειώσεις για πετρελαιοειδή που χρησιμοποιούνται στην κηπουρική.

[1] ΕΕ C 67 της 18.3.2006, σ. 23.
[2] Βλέπε υποσημείωση 1.

(10) Η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες για τις απόψεις αυτές. Σύμφωνα με τις προαναφερθείσες οδηγίες, και ειδικότερα την οδηγία 2003/96/ΕΚ, τα φορολογικά μέτρα που μπορούν να εγκρίνουν τα κράτη μέλη πρέπει να συμβιβάζονται με το κοινοτικό δίκαιο και οι παρεκκλίνουσες ρυθμίσεις πρέπει να εφαρμόζονται με την επιφύλαξη των κανόνων του ανταγωνισμού. Τα μέτρα δεν επιτρέπεται να παρεμποδίζουν την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς ή να συνεπάγονται τη νόθευση του ανταγωνισμού.

(11) Η εν λόγω ενίσχυση είχε εξάλλου ως αποτέλεσμα την προφανή νόθευση του ανταγωνισμού, δεδομένου ότι η μειωμένη φορολογική επιβάρυνση των ενεργειακών προϊόντων σε έναν τομέα υψηλής έντασης ενέργειας, όπως είναι οι καλλιέργειες οπωροκηπευτικών θερμοκηπίου, έχει άμεση επίπτωση στο κόστος παραγωγής και, ως εκ τούτου, στην ανταγωνιστικότητα.

(12) Όπως τονίστηκε, η επιστροφή αυτή χορηγήθηκε επιλεκτικά, δεδομένου ότι εφαρμόστηκαν διακρίσεις μεταξύ των υπαίθριων καλλιεργειών και των καλλιεργειών σε θερμοκήπια, στο πλαίσιο του τομέα των κηπευτικών.

(13) Η Επιτροπή υπογράμμισε τη δυνατότητα των κρατών μελών να χορηγούν φορολογικές μειώσεις, υπό τον όρο ωστόσο ότι γίνονται σεβαστοί οι κανόνες του ανταγωνισμού. Στο στάδιο εκείνο, δεν φαινόταν να περιλαμβάνονται στο καθεστώς για την παροχή των κρατικών ενισχύσεων κανόνες που θα επέτρεπαν στα κράτη μέλη να παραχωρούν φορολογικές ενισχύσεις της μορφής αυτής.

(14) Η Επιτροπή έκρινε στη φάση εκείνη ότι το εν λόγω μέτρο συνιστούσε λειτουργική ενίσχυση ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά.

III. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΕΚ ΜΕΡΟΥΣ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

(15) Η Γερμανία υπέβαλε παρατηρήσεις τόσο επί της ουσίας, όσο και επί της διαδικασίας.

(16) Κατά την άποψη της Γερμανίας, η φορολογική μείωση δεν ήταν επιλεκτική, όπως έπεται από τη φύση της υπόθεσης, εφόσον τα καύσιμα θέρμανσης επρόκειτο να χρησιμοποιηθούν μόνο σε στεγαζόμενους χώρους.

(17) Εάν ήταν δεδομένη η επιλεκτικότητα, με αποτέλεσμα να στοιχειοθετείται η ενίσχυση, θα ήταν αιτιολογημένη λόγω του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΚ. Ειδική αιτιολογική βάση για τη χορήγηση των ενισχύσεων συνιστούν το άρθρο 8 παράγραφος 2 στοιχείο στ) της οδηγίας 92/81/ΕΟΚ καθώς και η ρύθμιση στη διάταξη που το διαδέχθηκε, το άρθρο 15 παράγραφος 3 της οδηγίας 2003/96/ΕΚ. Η Γερμανία είναι της γνώμης ότι το μέτρο αποτέλεσε «την εφαρμογή της εξουσιοδότησης που χορηγήθηκε στα κράτη μέλη … [από τις προαναφερθείσες οδηγίες] …». Θα ήταν αντιφατικό η Επιτροπή, που πρότεινε τελικά εκείνες τις οδηγίες, να αντιτάξει στη Γερμανία το επιχείρημα ότι από το μέτρο εκπορεύονται κίνδυνοι για την κοινή αγορά. Οι πτυχές του δικαίου του ανταγωνισμού δεν είχαν εξάλλου προτεραιότητα στις επίμαχες οδηγίες.

(18) Η Γερμανία ήταν της άποψης ότι ίσχυε το σημείο 52 του κοινοτικού πλαισίου σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος ([3]), επειδή αυξήθηκε σημαντικά ένας υφιστάμενος φόρος. Πρόβαλε το επιχείρημα ότι ο Mineralölsteuergesetz (νόμος φορολογίας των πετρελαιοειδών) καθώς και ο Energiesteuergesetz (νόμος φορολογίας της ενέργειας) που τον αντικατέστησε πρέπει να θεωρούνται υφιστάμενοι περιβαλλοντικοί φόροι. Οι φορολογικοί συντελεστές της ενέργειας που περιλαμβάνονται σε αυτόν αυξήθηκαν σημαντικά από την 1η Απριλίου 1999 εξαιτίας της οικολογικής φορολογικής μεταρρύθμισης, όπως προκύπτει από τη συνημμένη επισκόπηση (παράρτημα I).

(19) Στόχος των ρυθμίσεων εκείνων ήταν να στραφεί με τη φορολογία της ενέργειας η ζήτηση σε προϊόντα που εξοικονομούν ενέργεια και είναι φιλικά για τους φυσικούς πόρους και να δημιουργηθούν κίνητρα για την ανάπτυξη φιλικών προς το περιβάλλον διαδικασιών και τεχνολογιών. Οι ρυθμίσεις που συνεπάγονται τη φορολογία της ενέργειας έχουν έτσι αξιοσημείωτες επιπτώσεις για την προστασία του περιβάλλοντος.

(20) Η Γερμανία παραπέμπει αναφορικά με το σημείο αυτό στη μελέτη για την ενεργειακή αποδοτικότητα στις καλλιέργειες σε θερμοκήπια που έχει εκπονηθεί από το Zentrum für Betriebswirtschaft im Gartenbau e. V. (κέντρο οικονομικής διοίκησης επιχειρήσεων στο χώρο της δενδροκηπουρικής e. V.) του Institut für biologische Produktionsbetriebe (Ινστιτούτο βιολογικών επιχειρήσεων παραγωγής) στο πανεπιστήμιο Leibnitz του Αννόβερου.

([3]) ΕΕ C 37 της 3.2.2001, σ. 3.

(21) Η υψηλότερη φορολογία της ενέργειας επιβαρύνει ιδιαιτέρως επιχειρήσεις που θερμαίνουν τα θερμοκήπια ή άλλους στεγαζόμενους χώρους καλλιεργειών για τους σκοπούς της φυτικής παραγωγής, λόγω της υψηλής έντασης ενεργείας των διαδικασιών οικονομικής λειτουργίας τους. Αυτή ήταν και η αιτία για την οποία υποστηρίχτηκε ότι συνέτρεχαν λόγοι για να ελαττωθούν προσωρινά τα βάρη των επιχειρήσεων αυτών με τη θέσπιση ευνοϊκών φορολογικών ρυθμίσεων. Όπως υποστηρίχτηκε, ήταν αναγκαίο να ισχύσει το μέτρο αυτό και μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2002, τη χρονική στιγμή δηλαδή κατά την οποία προβλεπόταν αρχικά να λήξουν οι ρυθμίσεις μείωσης της φορολογίας. Με τον νόμο για την περαιτέρω ανάπτυξη της οικολογικής φορολογικής μεταρρύθμισης παρατάθηκε ως εκ τούτου η ισχύς των μειώσεων της φορολογίας επί μια διετία, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2004. Για να ληφθεί υπόψη και κατά τα έτη 2005 και 2006 η ιδιαίτερα δύσκολη ανταγωνιστική κατάσταση που αντιμετώπισαν οι γεωργικές και δασοκομικές επιχειρήσεις οι οποίες θέρμαιναν τα θερμοκήπια ή τους στεγαζόμενους χώρους τους, προβλέπεται η παραχώρηση των φορολογικών μειώσεων και για εκείνη τη χρονική περίοδο.

(22) Η Γερμανία θεωρεί ότι πληρούνται οι επιβαλλόμενοι πραγματικοί όροι που καθορίζονται στο σημείο 52 του κοινοτικού πλαισίου. Συνεπώς, για να αιτιολογηθεί νομικά η χορήγηση της κρατικής ενίσχυσης υπό τη μορφή της φορολογικής μείωσης για το χρονικό διάστημα 2001-06, θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί η διάταξη του σημείου 51 περίπτωση 1 στοιχείο β) του κοινοτικού πλαισίου.

(23) Στο βαθμό που η φορολογική μείωση αφορά έναν κοινοτικό φόρο που είναι εναρμονισμένος σύμφωνα με την οδηγία 92/81/ΕΟΚ ή την οδηγία 2003/96/ΕΚ, η φορολογική μείωση είναι επομένως συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά, τουλάχιστον σε περιπτώσεις που δεν ήταν κατώτερη από το εκάστοτε ελάχιστο όριο του κοινοτικού φορολογικού συντελεστή. Το ίδιο ισχύει (υπάρχει με άλλα λόγια συμβατότητα με την κοινή αγορά) για τη φορολογική μείωση όταν δεν υπάρχει κάποιος κοινοτικός φόρος, τουλάχιστον στις περιπτώσεις όπου η μείωση υπερβαίνει κατά ποσοστό ανώτερο από 20 % τον εθνικό φόρο.

(24) Η Γερμανία είχε περαιτέρω δηλώσει ότι ήδη κατά τις διαβουλεύσεις με επίκεντρο το νομοσχέδιο για την καθιέρωση της οικολογικής φορολογικής μεταρρύθμισης, είχε ανακύψει το ζήτημα της φορολογικής απαλλαγής των γεωργικών και δασοκομικών επιχειρήσεων που θέρμαιναν τα θερμοκήπιά τους ή τους στεγαζόμενους χώρους καλλιεργειών τους με σκοπό τη φυτική παραγωγή, επειδή οι επιχειρήσεις εκείνες πλήττονταν σε ιδιαίτερο βαθμό από την υψηλότερη φορολογία λόγω της υψηλής έντασης ενεργείας των διαδικασιών οικονομικής λειτουργίας τους. Λόγω της τεράστιας χρονικής πίεσης κατά την κοινοβουλευτική επεξεργασία αυτών των νομοθετημάτων, που αρχικά σχεδιαζόταν να τεθούν σε ισχύ ήδη την 1η Ιανουαρίου 1999, είχε προβλεφθεί να ενταχθούν η γεωργία και δασοκομία στο μηχανισμό φορολογικών μειώσεων για τον τομέα της μεταποίησης. Η θέσπιση των εξεταζόμενων φορολογικών μειώσεων ήταν συνέπεια χωριστής τροποποίησης του νόμου φορολογίας των πετρελαιοειδών η οποία τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2001, ενώ η πρώτη παράτασή τους για το χρονικό διάστημα από το 2003 έως το 2004 έγινε με το νόμο για την περαιτέρω ανάπτυξη της οικολογικής φορολογικής μεταρρύθμισης.

(25) Όπως υποστήριξε η Γερμανία, κατά τις προηγούμενες επαφές που είχε με την Επιτροπή είχε διαμορφώσει την άποψη ότι η επίμαχη φορολογική μείωση ήταν νόμιμη. Η Γερμανία αναφέρθηκε ειδικότερα στις προφορικές δηλώσεις που έγιναν από τους ανώτερους υπαλλήλους της Επιτροπής, κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης της ομάδας εργασίας «συνθήκες ανταγωνισμού στη γεωργία» στις 26 και 27 Οκτωβρίου 1999. Εν πάση περιπτώσει, η Επιτροπή ενημερώθηκε, το αργότερο, για τα πραγματικά στοιχεία της υπόθεσης από την ανακοίνωση της Γερμανίας της 29ης Αυγούστου 2001 σε τέτοιο σημείο, ώστε να είναι σε θέση να αξιολογήσει τη συμβατότητα της φορολογικής μείωσης με την κοινή αγορά εκείνη τη χρονική στιγμή. Η Γερμανία επικαλέστηκε ρητά το άρθρο 10 παράγραφος 1 και το άρθρο 14 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. το 659/1999 [4]. Οποιαδήποτε αξίωση επιστροφής των ενισχύσεων δεν θα συμβιβαζόταν ούτε με τις αρχές προστασίας των δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και της ασφάλειας δικαίου, αλλά ούτε και με τις αρχές της χρηστής διοίκησης. Η Γερμανία πιστεύει ότι οι παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν από τρίτους ενδιαφερόμενους αποδείκνυαν ότι οι προσδοκίες τους ήταν βάσιμες.

IV. **ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΡΙΤΩΝ**

(26) Οι ενδιαφερόμενοι τρίτοι πρόβαλαν κατά βάση επιχειρήματα που είχε ήδη επικαλεστεί η Γερμανία. Υποστήριξαν ότι τα μέτρα δεν ήταν επιλεκτικά και για το λόγο ότι η πρόσβαση σε αυτά παρέμενε ανοικτή σε όλες τις γεωργικές και δασοκομικές επιχειρήσεις που εκμεταλλεύονται θερμοκήπια και στεγαζόμενους χώρους καλλιεργειών. Επίσης επικαλέστηκαν το επιχείρημα ότι δεν προκλήθηκε διαταραχή στο κοινοτικό εμπόριο. Οι καλυπτόμενες εκτάσεις καλλιεργειών σε θερμοκήπια μειώθηκαν δραστικά κατά τα εξεταζόμενα έτη, ενώ αυξήθηκαν οι εισαγωγές ανταγωνιστικών προϊόντων στη Γερμανία. Εν πάση περιπτώσει, ο όγκος της γερμανικής παραγωγής δεν ήταν ουδόλως αξιόλογος, συγκρινόμενος με το ενδοκοινοτικό εμπόριο οπωροκηπευτικών. Εξάλλου, η υπαίθρια παραγωγή καλλιεργειών και οι παραγόμενες ποσότητες στα θερμοκήπια δεν ήταν άμεσα ανταγωνιστικές μεταξύ τους και δεν είναι δυνατόν να υποκατασταθούν κατά το μεγαλύτερό τους μέρος. Εάν υπήρχε ενίσχυση, θα μπορούσε να στοιχειοθετηθεί βάσει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΚ, δεδομένου ότι βοήθησε να αναπτυχθεί ο δενδροκηπευτικός τομέας. Η ενίσχυση επέτρεψε

[4] ΕΕ L 83 της 27.3.1999, σ. 1.

στον δενδροκηπευτικό τομέα να προσαρμοστεί στις αυξημένες τιμές ενέργειας και μείωσε τη «νόθευση του ανταγωνισμού» σε βάρος των επιχειρήσεων παραγωγής της Γερμανίας, συνεπεία των σημαντικά χαμηλότερων ακαθάριστων τιμών ενέργειας στα άλλα κράτη μέλη. Δεν μπορεί ουδόλως να γίνεται λόγος για «νόθευση του ανταγωνισμού» εξαιτίας των γερμανικών ενισχύσεων. Αντιθέτως, αντισταθμίζεται (εν μέρει) μια ήδη υφιστάμενη «νόθευση του ανταγωνισμού» σε βάρος των γερμανικών επιχειρήσεων θερμοκηπίων. Λόγω του χρονικού περιορισμού τους, τα μέτρα αποτέλεσαν ισχυρό κίνητρο για τον τομέα, ώστε να προσαρμοστεί στις αυξανόμενες τιμές ενέργειας θεσπίζοντας μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας και εξορθολογισμού και προβαίνοντας στις κατάλληλες επενδύσεις. Τα επίμαχα μέτρα θα πρέπει ως εκ τούτου να κριθούν αποδεκτά, επειδή ειδάλλως θα υπονομευόταν ή θα περιοριζόταν ανεπίτρεπτα η πρόθεση της οδηγίας 92/81/ΕΟΚ και της οδηγίας 2003/96/ΕΚ. Επικουρικά, γίνεται παραπομπή στην απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου στην υπόθεση RSV ([5]), στην οποία επισημαίνεται ότι η προστασία των δικαιολογημένης εμπιστοσύνης των δικαιούχων αποκρούει κάθε αξίωση επιστροφής των ενισχύσεων, εφόσον η Επιτροπή είχε ήδη επίγνωση των ενισχύσεων στις 29 Αυγούστου 2001, αλλά δεν τις μετέτρεψε σε αντικείμενο διαδικασίας έρευνας υπό το πρίσμα των κρατικών ενισχύσεων, παρά μόλις στις 20 Απριλίου 2005, με την κοινοποίηση του αιτήματος παροχής πληροφοριών. Σε περίπτωση προβολής αξιώσεων επιστροφής, διαγράφεται εξάλλου ο κίνδυνος της αφερεγγυότητας για μεγάλο αριθμό επιχειρήσεων.

V. **ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ**

(27) Σύμφωνα με το άρθρο 43 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2200/96, της 28ης Οκτωβρίου 1996, για την κοινή οργάνωση των αγορών στον τομέα των οπωροκηπευτικών ([6]), στην παραγωγή και την εμπορία των προϊόντων που αναφέρονται στον κανονισμό εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 87, 88 και 89 της συνθήκης. Η παραγωγή και η εμπορία οπωροκηπευτικών υπόκεινται επομένως στις κοινοτικές διατάξεις για τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων.

(28) Σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 1 της συνθήκης, ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές.

([5]) Υπόθεση 223/85 Rijn-Schelde-Verolme (RSV) Machinefabrieken en Scheepswerven NV κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Συλλογή 1987 σ. 04617.

([6]) ΕΕ L 297 της 21.11.1996, σ. 1.

(29) Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων έχει αποφανθεί ότι, για την εκτίμηση του εάν ορισμένο κρατικό μέτρο συνιστά ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 της συνθήκης ΕΚ, πρέπει να προσδιορισθεί εάν η ωφελούμενη επιχείρηση αντλεί οικονομικό όφελος το οποίο δεν θα είχε αποκομίσει υπό τις συνήθεις συνθήκες της αγοράς ([7]), ή εάν έχει εξοικονομήσει τις δαπάνες με τις οποίες θα έπρεπε κανονικά να έχει επιβαρυνθεί από τους ίδιους πόρους της ([8]).

(30) Το μέτρο υπό μορφή επιστροφών φόρου παραχωρεί στις ευεργετούμενες επιχειρήσεις οικονομικά πλεονεκτήματα υπό μορφή υποδεέστερης φορολογικής επιβάρυνσης. Αυτό συνιστά εξοικονόμηση δαπανών, με τις οποίες θα όφειλαν υπό ομαλές συνθήκες να επιβαρυνθούν από τους ίδιους πόρους τους. Η ενίσχυση χορηγείται από δημόσιους πόρους σε ορισμένες επιχειρήσεις και συγκεκριμένα σε επιχειρήσεις από τους κλάδους παραγωγής της γεωργίας και της δασοκομίας που εκμεταλλεύονται θερμοκήπια και στεγαζόμενους χώρους καλλιεργειών.

(31) Η ενίσχυση δεν χορηγείται σε όλες τις επιχειρήσεις και είναι επομένως επιλεκτική. Από αυτό έπεται ότι συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ.

(32) Η επιστροφή φόρου μπορεί επίσης να νοθεύσει τον ανταγωνισμό ([9]) και να επηρεάσει το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών ([10]).

(33) Η Γερμανία είναι σημαντικός παραγωγός προϊόντων θερμοκηπίου. Το εμπόριο των προϊόντων αυτών είναι επίσης σημαντικό, όπως προκύπτει από τις παρακάτω στατιστικές.

([7]) Υπόθεση C-39/94, SFEI και λοιποί, [1996] Συλλογή I-3547, σκέψη 60.

([8]) Υπόθεση C-301/87 Γαλλική Δημοκρατία κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Συλλογή [1990] σ. I-00307, σκέψη 41.

([9]) Σύμφωνα με τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, η βελτίωση της ανταγωνιστικής θέσης μιας επιχείρησης βάσει κρατικών ενισχύσεων αποτελεί εν γένει ένδειξη για τη νόθευση του ανταγωνισμού έναντι των ανταγωνιστικών επιχειρήσεων, οι οποίες δεν λαμβάνουν καμιά ανάλογη υποστήριξη της μορφής αυτής (υπόθεση C-730/79 [1980] Συλλογή 1980 σ. 2671, σκέψεις 11 και 12).

([10]) Βλέπε τα στατιστικά στοιχεία που παρατίθενται στη συνέχεια (πηγή: Eurostat).

	2001	2002	2003	2004	2005
Λαχανικά					
Εισαγωγές					
Αξία (σε χιλιάδες ευρώ)	6 705 483	6 936 685	7 049 757	6 845 103	6 979 459
Ποσότητα (σε τόνους)	5 346 123	5 365 972	5 599 183	5 621 769	5 464 528
Εξαγωγές					
Αξία (σε χιλιάδες ευρώ)	867 832	985 187	1 030 880	1 045 543	1 122 869
Ποσότητα (σε τόνους)	2 227 612	2 243 611	2 133 544	2 164 328	2 345 796
Άνθη					
Εισαγωγές					
Αξία (σε χιλιάδες ευρώ)	3 413 206	3 614 349	3 673 148	3 691 913	3 723 794
Ποσότητα (σε τόνους)	1 285 460	1 442 078	1 547 266	1 573 104	1 671 568
Εξαγωγές					
Αξία (σε χιλιάδες ευρώ)	405 250	482 993	546 938	526 374	573 022
Ποσότητα (σε τόνους)	235 333	326 613	286 080	283 426	355 969

(34) Τα προϊόντα θερμοκηπίου της Γερμανίας τελούν σε ανταγωνισμό με τα προϊόντα θερμοκηπίου άλλων κρατών μελών. Αυτό όχι μόνο δεν αμφισβητείται τόσο από τη Γερμανία, όσο και από τους ενδιαφερόμενους τρίτους, αλλά διευκρινίζεται επίσης ότι οι επιχειρήσεις θερμοκηπίου έχουν απαλλαγεί από τους φόρους προκειμένου να βελτιωθεί ακριβώς η ανταγωνιστική θέση τους έναντι των Ολλανδών ανταγωνιστών, οι οποίοι, σύμφωνα με τις ίδιες πληροφορίες, έχουν πιο ευνοϊκούς όρους παραγωγής λόγω των χαμηλότερων ακαθάριστων τιμών της ενέργειας. Υπάρχει επομένως άμεσος ανταγωνισμός. Ο ισχυρισμός ενός ενδιαφερόμενου τρίτου ότι τα προϊόντα θερμοκηπίου δεν είναι σε άμεσο ανταγωνισμό με τα προϊόντα υπαίθριας παραγωγής είναι επομένως αμελητέος, εφόσον υπάρχει ανταγωνισμός μεταξύ των γερμανικών προϊόντων θερμοκηπίου και των προϊόντων θερμοκηπίου άλλων κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων των Κάτω Χωρών.

(35) Κατά συνέπεια, η απαλλαγή από τους ειδάλλως οφειλόμενους φόρους είναι πιθανό να νοθεύσει τον ανταγωνισμό. Το επιχείρημα ότι οι τιμές ενέργειας είναι ευνοϊκότερες στα άλλα κράτη μέλη είναι άνευ σημασίας ([11]). Ακόμα κι αν αληθεύει ότι τα σημεία εκκίνησης ήταν διαφορετικά για αυτόν τον συντελεστή της παραγωγής, η διαπίστωση δεν θα άλλαζε ουδόλως το γεγονός ότι η επιστροφή φόρου που χορηγείται από τη Γερμανία είναι σε θέση να νοθεύσει τον ανταγωνισμό.

(36) Η ενίσχυση δύναται επίσης να επηρεάσει το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών. Αυτό καταδεικνύεται από τα μη ασήμαντα ρεύματα συναλλαγών, όπως αναπτύχθηκε προηγουμένως. Ακόμα και αν ευσταθεί το επιχείρημα που προβλήθηκε, ότι οι εκτάσεις που καλλιεργούνται υπό την προστασία των θερμοκηπίων έχουν μειωθεί δραστικά και ότι οι εισαγωγές στη Γερμανία έχουν αυξηθεί, αυτό δεν αποτελεί σε καμιά περίπτωση απόδειξη ότι δεν έχει υπάρξει διατάραξη του εμπορίου. Δεν αποκλείεται, χωρίς τη λήψη του μέτρου, οι εκτάσεις που καλλιεργούνται να είχαν συρρικνωθεί ακόμη πιο δραστικά και οι εισαγωγές στη Γερμανία να είχαν αυξηθεί περαιτέρω. Εφόσον το ενδοκοινοτικό εμπόριο με τη Γερμανία με αντικείμενο τα προϊόντα θερμοκηπίου υφίσταται, το καίριο ζήτημα δεν είναι πόσο σημαντικές πρέπει να θεωρούνται οι ποσότητες παραγωγής της Γερμανίας.

(37) Η απαγόρευση χορήγησης κρατικών ενισχύσεων βάσει του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ δεν ισχύει ωστόσο χωρίς εξαιρέσεις. Η Επιτροπή εξέτασε εάν συντρέχει κάποια από τις εξαιρέσεις ή απαλλαγές από τη γενική απαγόρευση σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ.

(38) Οι προβλεπόμενες εξαιρέσεις στο άρθρο 87 παράγραφος 2 της συνθήκης, οι οποίες αφορούν τις ενισχύσεις κοινωνικού χαρακτήρα προς μεμονωμένους καταναλωτές, τις ενισχύσεις για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από θεομηνίες ή άλλα έκτακτα γεγονότα και τις ενισχύσεις προς την οικονομία ορισμένων περιοχών της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, δεν εφαρμόζονται εν προκειμένω, ανεξάρτητα από το ποιοι είναι οι επωφελούμενοι αποδέκτες των συγκεκριμένων ρυθμίσεων.

([11]) Υπόθεση 173/73 Ιταλική Δημοκρατία κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Συλλογή [1974] σ. 709, σκέψεις 36-40.

(39) Η Επιτροπή είναι της άποψης ότι οι απαλλαγές που προβλέπονται στο άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) της συνθήκης ΕΚ σχετικά με την ανάπτυξη ορισμένων περιοχών δεν εφαρμόζονται στην περίπτωση του παρόντος καθεστώτος ενισχύσεων, επειδή το μέτρο δεν συνιστά ενίσχυση για την προώθηση της οικονομικής αναπτύξεως περιοχών, στις οποίες το βιοτικό επίπεδο είναι ασυνήθως χαμηλό ή στις οποίες επικρατεί σοβαρή υποαπασχόληση.

(40) Όσον αφορά την απαλλαγή που θεσπίζεται στο άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο β) της συνθήκης ΕΚ, πρέπει απλώς να επισημανθεί ότι το επίμαχο φορολογικό καθεστώς δεν συνιστά σημαντικό σχέδιο κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος, ούτε προορίζεται για την άρση σοβαρής διαταραχής στην οικονομία της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας. Δεν προορίζεται εξάλλου για την προώθηση του πολιτισμού και της διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς, σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο δ) της συνθήκης ΕΚ.

(41) Η Επιτροπή τονίζει σε συνδυασμό με το σημείο αυτό ότι ούτε η Γερμανία, αλλά ούτε και κάποιος ενδιαφερόμενος τρίτος επικαλέστηκαν τις προαναφερθείσες εξαιρέσεις ή απαλλαγές κατά τη διάρκεια της διαδικασίας έρευνας.

(42) Η μοναδική απαλλαγή που θα μπορούσε να ισχύσει στη συγκεκριμένη περίπτωση είναι επομένως η απαλλαγή του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ), δυνάμει της οποίας δύνανται να θεωρηθούν ότι συμβιβάζονται με την κοινή αγορά οι ενισχύσεις για την προώθηση της αναπτύξεως ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων ή οικονομικών περιοχών, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον.

(43) Στα μέτρα που κρίνονται εν προκειμένω εφαρμόζονται οι κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας [12] (εφεξής: κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές στον τομέα της γεωργίας) [13].

(44) Εντούτοις, ούτε εκείνες οι κατευθυντήριες γραμμές στον τομέα της γεωργίας, αλλά ούτε και οποιεσδήποτε άλλες ρυθμίσεις που εφαρμόζονται στον τομέα αυτόν προβλέπουν για τα μέτρα που αναλύθηκαν προηγουμένως ρητές εξαιρέσεις ή απαλλαγές από τη γενική απαγόρευση των ενισχύσεων, δυνάμει του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ. Η Επιτροπή διαπιστώνει ειδικότερα ότι το σημείο 4 των κατευθυντηρίων γραμμών, που αφορά τις ενισχύσεις προς τις επενδύσεις, δεν εφαρμόζεται στην παρούσα περίπτωση. Η επιστροφή φόρου δεν συνδέεται με την πραγματοποίηση της επένδυσης.

(45) Η Γερμανία και ορισμένοι ενδιαφερόμενοι τρίτοι είναι της άποψης ότι η ειδική αιτιολογική βάση για την ενίσχυση απορρέει από το άρθρο 8 παράγραφος 2 στοιχείο στ) της οδηγίας 92/81/ΕΟΚ και το άρθρο 15 παράγραφος 3 της ρύθμισης που το διαδέχθηκε, της οδηγίας 2003/96/ΕΚ, και ότι αυτό επιτρέπεται από το σημείο 3.4 των κατευθυντηρίων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας.

(46) Σε ό,τι αφορά την οδηγία 2003/96/ΕΚ, στις αιτιολογικές σκέψεις 15 και 24 της οδηγίας αναφέρεται ότι τα μέτρα με τα οποία καθιερώνονται διαφοροποιημένα ποσοστά φορολογίας πρέπει να συμβαδίζουν με τους κανόνες της εσωτερικής αγοράς και του ανταγωνισμού για να μην οδηγούν σε νόθευση του ανταγωνισμού. Το γεγονός ότι επιβάλλεται επιτακτικά η εφαρμογή των κανόνων του ανταγωνισμού επιβεβαιώνεται επίσης στο άρθρο 26 της οδηγίας 2003/96/ΕΚ, στο οποίο επισημαίνεται στα κράτη μέλη ότι τα μέτρα που θεσπίζονται βάσει των διατάξεων της οδηγίας, όπως οι επιστροφές φόρου σύμφωνα με το άρθρο 88 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ, πρέπει να αναγγέλλονται, στο βαθμό που ενδέχεται να συνιστούν κρατική ενίσχυση. Στο εν λόγω άρθρο ορίζεται ρητά ότι οι πληροφορίες που κοινοποιούνται στην Επιτροπή βάσει της οδηγίας δεν απαλλάσσουν τα κράτη μέλη από την υποχρέωση κοινοποίησης που υπέχουν βάσει του άρθρου 88 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ.

(47) Το αυτό ισχύει και για την οδηγία 92/81/ΕΟΚ, στις αιτιολογικές σκέψεις της οποίας (και αναλυτικότερα στην αιτιολογική σκέψη 6) διευκρινίζεται ότι τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόσουν σε προαιρετική βάση ορισμένες απαλλαγές, στο μέτρο που αυτό δεν προκαλεί στρεβλώσεις του ανταγωνισμού. Όπως αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 2, τα κράτη μέλη μπορούν «με την επιφύλαξη άλλων κοινοτικών διατάξεων» να χορηγούν πλήρεις ή μερικές απαλλαγές ή μειώσεις των συντελεστών του ειδικού φόρου κατανάλωσης. Η Επιτροπή υπενθυμίζει σε συνδυασμό με το σημείο αυτό ότι οι αρμοδιότητές της στα θέματα των κρατικών ενισχύσεων απορρέουν άμεσα από τη συνθήκη ΕΚ. Οι αρμοδιότητες της Επιτροπής στον τομέα αυτόν δεν είναι δυνατόν να θιγούν από οποιαδήποτε κοινοτική νομοθετική ρύθμιση.

(48) Όταν η Γερμανία διατείνεται ότι η επιστροφή φόρου αποτελεί «την υλοποίηση των εξουσιοδοτήσεων…που παραχωρούνται… [από τις προαναφερθείσες οδηγίες] στα κράτη μέλη», η Επιτροπή αντικρούει ότι αυτό είναι δυνατόν μόνο βάσει των προαναφερόμενων όρων. Η Γερμανία υποστηρίζει περαιτέρω ότι είναι αντιφατικό για την Επιτροπή, η οποία τελικά πρότεινε τις οδηγίες αυτές, να αντιτάσσει στη Γερμανία το επιχείρημα ότι διαγράφονται κίνδυνοι για την κοινή αγορά. Πρώτον, η Γερμανία δεν πρόβαλε τον ισχυρισμό ότι κατά την ερμηνεία της Επιτροπής δεν υπήρχε πραγματικά καμία δυνατότητα ουσιαστικής εφαρμογής των εν λόγω οδηγιών. Η Επιτροπή δεν αποκλείει φυσικά το ενδεχόμενο να υπάρχουν περιπτώσεις που να έχουν σχεδιασθεί βάσει των οδηγιών, αλλά και που να πληρούν συγχρόνως τους απαιτούμενους όρους του θεμιτού ανταγωνισμού. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι, στο παρόν στάδιο προσέγγισης της φορολογικής νομοθεσίας, οι οδηγίες επιτρέπουν μόνο την ευνοϊκή φορολογική μεταχείριση. Δεν την επιβάλλουν.

[12] ΕΕ C 28 της 1.2.2000, σ. 2. Διορθωμένη έκδοση στην ΕΕ C 232 της 12.8.2000, σ. 17.

[13] Ανακοίνωση της Επιτροπής για τον καθορισμό των εφαρμοστέων κανόνων για την αξιολόγηση παράνομης κρατικής ενίσχυσης (ΕΕ C 119 της 22.5.2002, σ. 22).

(49) Η Γερμανία αμφισβητεί κατά πόσο ότι οι πτυχές του δικαίου του ανταγωνισμού έχουν το προβάδισμα στις υπό εξέταση οδηγίες. Εντούτοις, σε συνδυασμό με το σημείο αυτό οφείλει να σημειωθεί ότι, όπως προκύπτει από τις προαναφερόμενες εκτιμήσεις, εν πάση περιπτώσει —δηλαδή ακόμα και αν δεν υπάρχει προτεραιότητα— οι ενισχύσεις όπως η παρούσα επιστροφή φόρου πρέπει να εξετάζονται με βάση τους οικείους κανόνες ανταγωνισμού που εφαρμόζονται στο πλαίσιο της συνθήκης ΕΚ. Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι το ζήτημα εάν υπάρχει προτεραιότητα ή όχι δεν έχει, συνεπώς, καμία σημασία ([14]).

(50) Το περιθώριο των εξουσιών αξιολόγησης και διακριτικής ευχέρειας που παραχωρούνται στην Επιτροπή από τη συνθήκη ΕΚ κατά την εφαρμογή των απαλλαγών του άρθρου 87 παράγραφος 3 δεν περιορίστηκε επίσης ουδόλως από τις εν λόγω οδηγίες.

(51) Το σημείο 3.5 των προαναφερόμενων κατευθυντηρίων γραμμών αντανακλά τις βασικές αρχές της πολιτικής στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων και της κοινής γεωργικής πολιτικής. Σύμφωνα με το εν λόγω σημείο, τα μονομερή μέτρα κρατικών ενισχύσεων που αποσκοπούν απλώς στη βελτίωση της οικονομικής κατάστασης των παραγωγών, χωρίς να συμβάλλουν κατά κανένα τρόπο στην ανάπτυξη του τομέα, ειδικότερα δε οι ενισχύσεις που χορηγούνται αποκλειστικά με βάση την τιμή, την ποσότητα, τη μονάδα παραγωγής ή τη μονάδα μέσων παραγωγής θεωρείται ότι συνιστούν ενισχύσεις λειτουργίας, οι οποίες δεν συμβιβάζονται με την κοινή αγορά.

(52) Όπως έχει ήδη μνημονευθεί, οι παρούσες ενισχύσεις δεν συνδέονται με επενδύσεις που θα ήταν δυνατόν να οδηγήσουν σε εκσυγχρονισμό του τομέα (π.χ. μέσω της βελτιωμένης θερμομόνωσης ή των επενδύσεων για να αυξηθεί η ενεργειακή απόδοση). Αντιθέτως, οι αναγκαίες προσαρμογές (όπως οι προαναφερθείσες) είναι πιθανό να καθυστερούν με τέτοιες επιχορηγήσεις. Ο τομέας είναι επομένως εξαρτημένος από τις ενισχύσεις αυτές. Οι εξελίξεις είτε δεν συντελούνται, είτε δρομολογούνται μόνο με ανάλογη καθυστέρηση. Σε αντίθεση με τους ισχυρισμούς ορισμένων τρίτων ενδιαφερομένων, όχι μόνο δεν υπάρχει αντίκτυπος στο σκέλος των κινήτρων για να γίνουν οι απαιτούμενες επενδύσεις, αλλά και το υφιστάμενο κίνητρο των υψηλών τιμών ενέργειας ατονεί εξαιτίας των επιχορηγήσεων. Οι εν λόγω ενισχύσεις πρέπει συνεπώς να υπαχθούν στις ενισχύσεις λειτουργίας, υπό την έννοια που αναφέρθηκε προηγουμένως.

(53) Οι νέες κοινοτικές κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας και δασοκομίας 2007–2013 ([15]) άρχισαν να ισχύουν μόλις την 1η Ιανουαρίου 2007. Το σημείο 172 προβλέπει την αναδρομική δυνατότητα εφαρμογής για τις παράνομες επιστροφές φόρου που χορηγούνται στο πλαίσιο της οδηγίας 2003/96/ΕΚ. Το ίδιο ισχύει για τις παράνομες επιστροφές φόρου που χορηγούνται βάσει της οδηγίας 92/81/ΕΟΚ. Αυτό ισχύει όμως μόνο εάν πληρούνται οι όροι των εν λόγω κατευθυντηρίων γραμμών και εάν δεν έχει υπάρξει κάποια διαφοροποίηση στο πλαίσιο του γεωργικού τομέα. Δεδομένου όμως ότι το επίμαχο μέτρο ισχύει μόνο υπέρ ορισμένων επιχειρήσεων της γεωργίας, το σημείο 172 δεν αποτελεί βάση που θα επέτρεπε στην Επιτροπή να θεωρήσει ότι οι παρούσες επιστροφές φόρου είναι συμβιβάσιμες με την κοινή αγορά.

(54) Η Γερμανία σκοπεύει να δικαιολογήσει τη συμβατότητα της ενίσχυσης βασιζόμενη στο κοινοτικό πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος. Η Επιτροπή έχει επίσης ερευνήσει την εφαρμογή των σημείων 23 και 51 και επομένων του κοινοτικού πλαισίου (εφεξής: κοινοτικό πλαίσιο για το περιβάλλον) σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος, οι οποίες επιτρέπουν υπό ορισμένες περιστάσεις τη χορήγηση ενισχύσεων λειτουργίας. Οι κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας του 2000 παραπέμπουν στο σημείο 5.6.2. στο κοινοτικό πλαίσιο για το περιβάλλον.

(55) Όπως αναφέρεται στο σημείο 23 του κοινοτικού πλαισίου για το περιβάλλον, μερικές φορές γίνεται αποδεκτό ότι σε ορισμένες κατηγορίες επιχειρήσεων μπορούν να χορηγηθούν φορολογικές απαλλαγές ή εκπτώσεις, που έχουν ευνοϊκές επιπτώσεις όσον αφορά την προστασία του περιβάλλοντος, ώστε να μην βρεθούν αυτές σε δυσχερή θέση από άποψη ανταγωνισμού, εάν χρειάζονται τέτοιου είδους παρεκκλίσεις για να εξασφαλιστεί η θέσπιση ή η διατήρηση φόρων που επιβάλλονται στο σύνολο των προϊόντων.

(56) Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι σύμφωνα με το σημείο 50 του κοινοτικού πλαισίου για το περιβάλλον, τα φορολογικά μέτρα πρέπει γενικότερα να συμβάλλουν σημαντικά στην προστασία του περιβάλλοντος. Πρέπει να εξασφαλίζεται ότι οι παρεκκλίσεις ή οι απαλλαγές δεν θα θίγουν, από τη φύση τους, τους γενικούς στόχους που επιδιώκονται.

(57) Στηριζόμενη στα έγγραφα (τη μελέτη) που υπέβαλε στη συνέχεια, η Γερμανία κατέδειξε ότι παρά τις αυξήσεις στους ενεργειακούς φόρους η κατανάλωση ενέργειας μειώθηκε συνεχώς, ενώ η ενεργειακή απόδοση αυξήθηκε για τα καλλιεργούμενα είδη στα θερμοκήπια, τόσο τα λαχανικά, όσο και τα άνθη.

(58) Για το λόγο αυτό, η Επιτροπή υποθέτει ότι οι συγκεκριμένες επιχειρήσεις έχουν αναγνωρίσει την ανάγκη να λάβουν μέτρα για να υπάρξει κάποια βελτίωση στα θέματα της προστασίας του περιβάλλοντος.

(59) Το κοινοτικό πλαίσιο για το περιβάλλον διακρίνει μεταξύ, αφενός, νέων (σημείο 51.1) και, αφετέρου, υφιστάμενων φόρων (σημεία 51.2 και 52).

(60) Ο νόμος φορολογίας των πετρελαιοειδών ήταν σε ισχύ όταν τροποποιήθηκε στις 16 Αυγούστου 2001 από το νόμο περί τροποποίησης του νόμου φορολογίας των πετρελαιοειδών, βάσει του οποίου χορηγήθηκαν οι επιστροφές φόρου. Επομένως, πρέπει να θεωρείται «υφιστάμενος» κατά την έννοια του σημείου 51.2 ή 52 του κοινοτικού πλαισίου κατά η χρονική στιγμή υποβολής του τροποποιητικού νόμου.

([14]) Υπόθεση T-184/97 BP Chemicals Ltd κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Συλλογή [2000] σ. II-3145, σκέψη 59 και επόμενες.

([15]) ΕΕ C 319 της 27.12.2006, σ. 1.

(61) Σύμφωνα με το σημείο 51.2, οι διατάξεις που αναφέρονται στο σημείο 51.1 μπορούν να εφαρμοστούν στους υφιστάμενους φόρους, εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθοι όροι: α) ο εξεταζόμενος φόρος πρέπει να έχει αξιοσημείωτα θετικές συνέπειες στην προστασία του περιβάλλοντος και β) οι παρεκκλίσεις υπέρ των δικαιούχων επιχειρήσεων πρέπει να έχουν αποφασιστεί κατά τη θέσπιση του φόρου, ή πρέπει να καθίστανται απαραίτητες λόγω σημαντικής τροποποίησης των οικονομικών συνθηκών, που έχει ως αποτέλεσμα την εξαιρετικά δύσκολη θέση των επιχειρήσεων από άποψη ανταγωνισμού. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, το ποσό της φορολογικής μείωσης δεν μπορεί να υπερβεί την αύξηση των επιβαρύνσεων που επιφέρει η τροποποίηση των οικονομικών συνθηκών. Όταν η εν λόγω αύξηση των επιβαρύνσεων εξαφανιστεί, πρέπει επίσης να καταργηθεί και η φορολογική έκπτωση.

(62) Οι όροι που αναφέρονται υπό τα στοιχεία α) και β) πρέπει να τηρηθούν σωρευτικά προκειμένου να εφαρμοστεί το σημείο 51.1 του κοινοτικού πλαισίου για το περιβάλλον. Όσον αφορά τους όρους του στοιχείου β) πρώτη περίπτωση, που ορίζει ότι οι παρεκκλίσεις υπέρ των δικαιούχων επιχειρήσεων πρέπει να έχουν αποφασιστεί κατά τη θέσπιση του φόρου, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι όλες οι φορολογικές μειώσεις χορηγήθηκαν μετά την έγκριση του φορολογικού νόμου και όχι τη χρονική στιγμή της θέσπισής του. Συνεπώς, δεν πληρούται η πρώτη εναλλακτική περίπτωση. Η δεύτερη εναλλακτική λύση απαιτεί όχι μόνο την απόδειξη της ριζικής μεταβολής των οικονομικών συνθηκών για τις αντίστοιχες εταιρείες, αφενός, αλλά και την απόδειξη ότι το ποσό της μείωσης του φόρου δεν υπερβαίνει την αύξηση των πρόσθετων επιβαρύνσεων που επιφέρει η τροποποίηση των οικονομικών συνθηκών. Η Γερμανία δεν έχει προσκομίσει τέτοια αποδεικτικά στοιχεία που θα επέτρεπαν στην Επιτροπή να αντλήσει το συμπέρασμα ότι οι όροι αυτοί τηρούνται. Κατά συνέπεια, ούτε και η δεύτερη εναλλακτική περίπτωση του στοιχείου β) πληρούται. Από αυτό έπεται ότι το σημείο 51.2 δεν είναι δυνατόν να εφαρμοστεί.

(63) Η Επιτροπή έχει εξετάσει εάν θα μπορούσε να εφαρμοστεί το σημείο 52. Όπως προβλέπεται στο σημείο 52, σε περίπτωση που ένας υφιστάμενος φόρος αυξάνεται σημαντικά και το κράτος μέλος κρίνει ότι οι παρεκκλίσεις είναι απαραίτητες για ορισμένες επιχειρήσεις, ισχύουν κατ' αναλογία οι όροι που αναφέρονται στο σημείο 51.1 για τους νέους φόρους. Επομένως, πρέπει να εξεταστεί εάν οι φόροι αυξήθηκαν σημαντικά και εάν τηρούνται οι όροι του σημείου 51.1 του κοινοτικού πλαισίου για το περιβάλλον.

(64) Οι υφιστάμενοι φόροι αυξήθηκαν όλοι κατά 20 % τουλάχιστον (βλέπε παράρτημα Ι). Η Επιτροπή θεωρεί αυτήν την αύξηση σημαντική κατά την έννοια του σημείου 52 του κοινοτικού πλαισίου για το περιβάλλον. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη της ότι, με βάση τα στοιχεία της Γερμανίας, οι εξαιρέσεις είναι απαραίτητες για να εξακολουθήσουν να υπάρχουν οι ευνοούμενες επιχειρήσεις θερμοκηπίου.

(65) Εντούτοις, το σημείο 52 μπορεί να ισχύσει μόνο για τις επιστροφές φόρου που δεν υπερβαίνουν το ποσό αύξησης του αρχικού φόρου, με άλλα λόγια δηλαδή για το νέο σκέλος του υφιστάμενου φόρου. Το σημείο 52 αναφέρεται στις διατάξεις που εφαρμόζονται στους νέους φόρους. Επομένως, η αύξηση του φόρου αξιολογείται κατ' αναλογία με τον ίδιο ακριβώς τρόπο όπως η καθιέρωση ενός νέου φόρου. Αυτή η αναλογία μπορεί μόνο να εφαρμοστεί για το νέο σκέλος, δηλαδή για το αυξανόμενο μέρος του φόρου. Μόνο με αυτή τη διαδικασία εξασφαλίζεται ότι τα πρόσθετα κριτήρια που πρέπει να εφαρμόζονται κατά την αξιολόγηση των υφιστάμενων φόρων δεν αγνοούνται σε περίπτωση αξιολόγησης μιας φορολογικής αύξησης. Με αφετηρία τις προϋποθέσεις αυτές, η Επιτροπή καταλήγει στις εξής διαπιστώσεις:

(66) Όσον αφορά το πετρέλαιο θέρμανσης, ο αρχικός φόρος που ανερχόταν σε 40,90 ευρώ ανά 1 000 λίτρα αυξήθηκε σε 61,35 ευρώ ανά 1 000 λίτρα. Η Επιτροπή είναι επομένως της άποψης ότι οποιαδήποτε μείωση του φόρου που υπερβαίνει το αρχικό επίπεδο φορολογίας (και συγκεκριμένα ποσό 40,90 ευρώ ανά 1 000 λίτρα), δεν μπορεί να δικαιολογηθεί με βάση το κοινοτικό πλαίσιο για το περιβάλλον και είναι επομένως ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά.

(67) Όσον αφορά το φυσικό αέριο, ο αρχικός φόρος είχε αυξηθεί από 1,87 ευρώ ανά MWh σε 3,476 ευρώ ανά MWh (από την 1η Απριλίου 1999), και σε 5,50 ευρώ ανά MWh (από το 2003). Η Επιτροπή θεωρεί επομένως ότι οποιαδήποτε μείωση του φόρου που υπερβαίνει το αρχικό επίπεδο φορολογίας (και συγκεκριμένα ποσό 1,87 ευρώ ανά MWh), δεν μπορεί να δικαιολογηθεί με βάση το κοινοτικό πλαίσιο για το περιβάλλον και είναι επομένως ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά.

(68) Όσον αφορά το υγραέριο, ο αρχικός φόρος είχε αυξηθεί από 25,56 ευρώ ανά 1 000 kg σε 38,34 ευρώ ανά 1 000 kg (από την 1η Απριλίου 1999) και σε 60,60 ευρώ ανά 1 000 kg (από το 2003). Η Επιτροπή θεωρεί επομένως ότι οποιαδήποτε μείωση του φόρου που υπερβαίνει το αρχικό επίπεδο φορολογίας (και συγκεκριμένα ποσό 25,56 ευρώ ανά 1 000 kg), δεν μπορεί να δικαιολογηθεί με βάση το κοινοτικό πλαίσιο για το περιβάλλον και είναι επομένως ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά.

(69) Όσον αφορά το μέρος της ενίσχυσης που δεν έχει υπερβεί το ποσό αύξησης του φόρου το 1999, η Επιτροπή έχει επίσης κρίνει κατά πόσο τηρήθηκαν οι όροι του σημείου 51.1 στοιχείο β) (εφαρμόσιμο αναλογικά σύμφωνα με το σημείο 52 των οδηγιών).

(70) Το σημείο 51.1 β) προβλέπει ότι οι αποφάσεις απαλλαγής διάρκειας δέκα ετών, χωρίς πρόβλεψη προοδευτικής μείωσης, μπορούν να δικαιολογηθούν σε δύο περιπτώσεις και διευκρινίζει δύο περαιτέρω όρους που πρέπει να πληρούνται: α) όταν η μείωση αφορά κοινοτικό φόρο, το ποσό που πραγματικά καταβάλλουν οι επιχειρήσεις μετά τη μείωση πρέπει να είναι υψηλότερο του ελάχιστου κοινοτικού σε τέτοιο επίπεδο που να παροτρύνει τις επιχειρήσεις να βελτιώσουν την προστασία του περιβάλλοντος· β) όταν η μείωση αφορά εθνικό φόρο που επιβάλλεται ελλείψει κοινοτικού, οι επιχειρήσεις που δικαιούνται μείωσης πρέπει ωστόσο να καταβάλουν σημαντικό μέρος του εθνικού φόρου. Το κοινοτικό πλαίσιο για το περιβάλλον επιβάλλει εναλλακτικά να εφαρμόζονται εναλλακτικά μέτρα (π.χ. εκούσιες συμφωνίες) Αυτό όμως δεν συμβαίνει στην προκειμένη περίπτωση.

(71) Όσον αφορά τα τρία θιγόμενα προϊόντα, δηλαδή το πετρέλαιο θέρμανσης, το φυσικό αέριο και το υγραέριο, το αρχικό επίπεδο φορολογίας που εφαρμόστηκε πριν από την αύξηση του φόρου το 1999 υπερέβη το ελάχιστο κοινοτικό όριο:

Για το πετρέλαιο θέρμανσης, ο κατώτατος κοινοτικός συντελεστής φορολογίας ανήλθε σε 18,00 ευρώ ανά 1 000 λίτρα ([16]) για τα έτη 2001-2003 και σε 21,00 ευρώ ανά 1 000 λίτρα ([17]) για τα έτη 2004-2006 και ήταν επομένως κατώτερος από το αρχικό επίπεδο φορολογίας που ανερχόταν σε 40,90 ευρώ ανά 1 000 λίτρα.

Για το φυσικό αέριο, ο κατώτατος κοινοτικός συντελεστής φορολογίας ανήλθε σε 0,54 ευρώ ανά MWh για τα έτη 2004-2006 και ήταν επομένως κατώτερος από το αρχικό επίπεδο φορολογίας που ανερχόταν σε 1,87 ευρώ ανά MWh.

Για το υγραέριο, ο κατώτατος κοινοτικός συντελεστής φορολογίας ανήλθε σε 0 ευρώ ανά 1 000 kg και ήταν επομένως κατώτερος από το αρχικό επίπεδο φορολογίας που ανερχόταν σε 25,56 ευρώ ανά 1 000 kg.

(72) Όσον αφορά τα άλλα καύσιμα θέρμανσης για τα οποία δεν ίσχυε κάποιος ελάχιστος κοινοτικός συντελεστής κατά τη διάρκεια των ετών 2001-2003, το σημείο 51.1 στοιχείο β) δεύτερη περίπτωση του κοινοτικού πλαισίου για το περιβάλλον του 2001 ορίζει ότι οι ευνοούμενες επιχειρήσεις πρέπει να καταβάλουν σημαντικό μέρος του εθνικού φόρου. Ο λόγος για αυτό είναι ότι πρέπει να τους παρέχονται κίνητρα, προκειμένου να βελτιώσουν τη στάση τους στα θέματα του περιβάλλοντος. Από την πρακτική που εφαρμόζει η Επιτροπή έχει καταστεί σαφές ότι ως σημαντικό μέρος του εθνικού φόρου μπορεί γενικά να εκλαμβάνεται είτε ποσοστό 20 %, είτε το ελάχιστο κοινοτικό ποσοστό που εφαρμόζεται στις χρήσεις της ενέργειας που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της εκάστοτε οδηγίας.

(73) Ακόμα και εάν ληφθεί υπόψη ο υψηλότερος εφαρμοστέος συντελεστής για το εν λόγω χρονικό διάστημα, δηλαδή 5,5 ευρώ ανά MWh για το έτος 2003, το κατώτατο όριο του 20 % ανέρχεται μόνο σε 1,1 ευρώ ανά MWh και παραμένει επομένως κατώτερο από το αρχικό επίπεδο φορολογίας, δηλαδή 1,87 ευρώ ανά MWh.

(74) Για τους λόγους που αναπτύχθηκαν προηγουμένως, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι εφόσον οι φορολογικές μειώσεις δεν υπερβαίνουν τα αρχικά επίπεδα φορολογίας πριν από την αύξηση το 1999, γίνονται σεβαστοί οι όροι που καθορίζονται στο σημείο 51.1 στοιχείο β).

(75) Όσον αφορά το πετρέλαιο θέρμανσης, η Επιτροπή θεωρεί ότι το μέρος της μείωσης του φόρου που υπερβαίνει το αρχικό επίπεδο φορολογίας (συγκεκριμένα 40,90 ευρώ ανά 1 000 λίτρα) είναι ασυμβίβαστο με την κοινή αγορά και ότι το μέρος της μείωσης του φόρου που δεν υπερβαίνει το αρχικό επίπεδο φορολογίας (η μείωση από 61,35 ευρώ ανά 1 000 λίτρα σε 40,90 ευρώ ανά 1 000 λίτρα) είναι συμβατό με την κοινή αγορά.

(76) Όσον αφορά το φυσικό αέριο, η Επιτροπή θεωρεί ότι το μέρος της μείωσης του φόρου που υπερβαίνει το αρχικό επίπεδο φορολογίας (συγκεκριμένα 1,87 ευρώ ανά MWh) είναι ασυμβίβαστο με την κοινή αγορά και ότι το μέρος της μείωσης της μείωσης του φόρου που δεν υπερβαίνει το αρχικό επίπεδο φορολογίας (η μείωση από 3,476 ευρώ ανά MWh, για τα έτη 2001 και 2002, και από 5,5 ευρώ ανά MWh, για τα έτη 2003 ως 2006, σε 1,87 ευρώ ανά MWh) είναι συμβατό με την κοινή αγορά.

(77) Όσον αφορά το υγραέριο, η Επιτροπή θεωρεί ότι το μέρος της μείωσης του φόρου που υπερβαίνει το αρχικό επίπεδο φορολογίας (συγκεκριμένα 25,56 ευρώ ανά 1 000 λίτρα) είναι ασυμβίβαστο με την κοινή αγορά και ότι το μέρος της μείωσης του φόρου που δεν υπερβαίνει το αρχικό επίπεδο φορολογίας (η μείωση από 38,34 ευρώ ανά 1 000 λίτρα, για τα έτη 2001 και 2002, και από 60,60 ευρώ ανά 1 000 λίτρα, για τα έτη 2003 ως 2006) είναι συμβατό με την κοινή αγορά.

([16]) Ο ελάχιστος συντελεστής φορολογίας που αναφέρεται στο άρθρο 5 παράγραφος 3 της οδηγίας 92/82/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19ης Οκτωβρίου 1992, για την προσέγγιση των συντελεστών των ειδικών φόρων κατανάλωσης στα πετρελαιοειδή.

([17]) Ο ελάχιστος συντελεστής που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 σε συνδυασμό με τον πίνακα Γ του παραρτήματος Ι της οδηγίας 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με την αναδιάρθρωση του κοινοτικού πλαισίου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας.

(78) Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η ενίσχυση χορηγήθηκε για τα έτη 2001 έως 2004 κατά παράβαση του άρθρου 93 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 88 παράγραφος 2), χωρίς να δηλωθεί εγκαίρως στην Επιτροπή και χωρίς να αναμένεται η έκδοση της απόφασης από την Επιτροπή.

(79) Η Γερμανία διατείνεται ότι η ενίσχυση ήταν γνωστή στην Επιτροπή από τις 29 Αυγούστου 2001, αλλά ότι η Επιτροπή κίνησε τη διαδικασία του άρθρου 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ μόλις στις 22 Οκτωβρίου 2005. Αναφέρει ότι η παρούσα απόφαση εκδίδεται με υπέρμετρη καθυστέρηση και ότι δεν είναι δυνατόν να συμβιβασθεί με τις αρχές της χρηστής διοίκησης, παραπέμποντας στο άρθρο 10 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999. Η Γερμανία αντιτάσσει ως εκ τούτου την ένσταση ότι η Επιτροπή δεν εξουσιοδοτείται πλέον να διαγνώσει το ασυμβίβαστο της ενίσχυσης με την κοινή αγορά.

(80) Οι παράνομες ενισχύσεις δεν υπάγονται συνεπώς στις διατάξεις για τις σύντομες προθεσμίες εξέτασης που καθορίζονται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999. Οι αρχές της χρηστής διοίκησης εξακολουθούν ωστόσο να εφαρμόζονται. Η Επιτροπή υπογραμμίζει εντούτοις ότι, στην απόφασή της K (202) 441 τελικό της 13ης Φεβρουαρίου 2002 που είχε απευθύνει στη Γερμανία, είχε επιφυλάξει στον εαυτό της το δικαίωμα να προβεί σε εξέταση με γνώμονα τις διατάξεις για τις κρατικές ενισχύσεις.

(81) Από την ημερομηνία που ανέφερε η Γερμανία (29 Αυγούστου 2001) έως τη στιγμή που κινήθηκε η επίσημη διαδικασία έρευνας (20 Οκτωβρίου 2005), η Επιτροπή απηύθυνε τουλάχιστον τρία αιτήματα παροχής πληροφοριών στη Γερμανία και πραγματοποίησε μια συνεδρίαση με τους αντιπροσώπους της Γερμανίας. Μόλις σε αυτή τη χρονική περίοδο έμαθε επίσης η Επιτροπή για τη διπλή παράταση ισχύος των επιστροφών φόρου κατά μια διετία σε κάθε περίπτωση. Κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, η Γερμανία απηύθυνε τουλάχιστον πέντε ανακοινώσεις στην Επιτροπή, με τις οποίες της χορηγούσε συμπληρωματικές πληροφορίες. Και μόνο το γεγονός, ότι κατά τη διάρκεια της προαναφερθείσας περιόδου η Γερμανία διαβίβασε πέντε ανακοινώσεις στην Επιτροπή, αποδεικνύει ότι και κατά την άποψη της Γερμανίας οι πληροφορίες δεν ήταν αρκετά πλήρεις ώστε να επιτρέψουν στην Επιτροπή να καταλήξει σε απόφαση σχετικά με την περίπτωση αυτή. Η επίκληση της απόφασης στην υπόθεση RSV δεν αλλάζει σε τίποτα τη συγκεκριμένη διαπίστωση. Η περίπτωση που κρίθηκε στην υπόθεση αυτή διαφέρει. Σε εκείνη, η Επιτροπή είχε ήδη όχι μόνο λεπτομερείς γνώσεις της ενίσχυσης, πράγμα που δεν ισχύει στην προκειμένη περίπτωση, αλλά επιπλέον είχε ήδη λάβει την απόφασή της σχετικά με το βασικό μέτρο. Ακόμη και εάν λάβουμε υπόψη την πάγια νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, δεν μπορεί επομένως να γίνεται καν λόγος για παράλειψη εκ μέρους της Επιτροπής να λάβει μέτρα. Δεν έχει υπάρξει παράβαση του άρθρου 10 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999.

(82) Όσον αφορά το κοινοποιημένο μέρος της ενίσχυσης (πρώην αριθμός N 189/05), ούτε η Γερμανία, αλλά ούτε και οι ενδιαφερόμενοι τρίτοι υποστήριξαν ότι είχαν υπάρξει συγκεκριμένες παραβάσεις των προθεσμιών εξέτασης που καθορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999. Η Γερμανία δεν εφάρμοσε εκτός των άλλων τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 5 παράγραφος 3 του εν λόγω κανονισμού.

(83) Επομένως, τα επιχειρήματα της Γερμανίας όσον αφορά τη συγκεκριμένη εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 δεν ευσταθούν.

(84) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι οι παράνομες ενισχύσεις που χορηγήθηκαν στο πλαίσιο του παρόντος καθεστώτος και οι οποίες κρίνεται ότι δεν είναι συμβιβάσιμες με την κοινή αγορά, σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1999, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ [18] [νυν άρθρου 88], αποτελούν αντικείμενο ανάκτησης.

(85) Το άρθρο 14 παράγραφος 1 ορίζει τα εξής: «Η Επιτροπή δεν απαιτεί ανάκτηση της ενίσχυσης εάν αυτό αντίκειται σε κάποια γενική αρχή του κοινοτικού δικαίου». Η Επιτροπή πρέπει να λαμβάνει υπόψη της, με δική της πρωτοβουλία, τις εξαιρετικές περιστάσεις που δικαιολογούν το μέτρο αυτό [19].

(86) Απομένει να εξετασθεί εάν στην παρούσα περίπτωση θα μπορούσε να γίνει επίκληση κάποιας γενικής αρχής του κοινοτικού δικαίου, όπως της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης ή της ασφάλειας του δικαίου, προκειμένου να αποκλεισθεί η ανάκτηση από τους δικαιούχους της παράνομης και ασυμβίβαστης με την κοινή αγορά ενίσχυσης.

(87) Η αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης συνιστά γενική αρχή η οποία θεμελιώνεται στο κοινοτικό δίκαιο. Πριν διαμορφωθεί η δικαιολογημένη εμπιστοσύνη, απαιτείται να επιβεβαιώσει η Επιτροπή τη νομιμότητα ενός ορισμένου μέτρου. Επομένως, πρέπει να υπάρχει μια δεδομένη πράξη ή στάση εκ μέρους της κοινοτικής διοίκησης που να είναι σε θέση να έχε προκαλέσει μια τέτοια προσδοκία [20].

---

[18] ΕΕ L 83 της 27.3.1999, σ. 1.

[19] Υπόθεση 223/85 Rijn-Schelde-Verolme (RSV) Machinefabrieken en Scheepswerven NV κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Συλλογή [1987] σ. 4617.

[20] Υποθέσεις C-265/85 Van den Bergh en Jurgens BV κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Συλλογή [1987] σ. 1155, σκέψη 44 και C-152-88, Sofrimport SARL κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Συλλογή [1990] σ. I-2477 σκέψη 26· τις αποφάσεις του Πρωτοδικείου στις υποθέσεις T-290/97 Mehibas Dordtselaan BV κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Συλλογή [2000] σ. II-15, σκέψη 59 και T-223/00 Kyowa Hakko Kogyo Co. Ltd και Kyowa Hakko Europe GmbH κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Συλλογή [2003] σ. II-2553, σκέψη 51.

(88) Κατά πάγια νομολογία, η βασική αρχή παραβιάζεται όταν συνθήκες αβεβαιότητας και έλλειψης σαφήνειας έχουν οδηγήσει σε ένα διφορούμενο νομικό καθεστώς που θα όφειλε να έχει διευκρινίσει η Επιτροπή πριν προβεί σε οποιαδήποτε ενέργεια βάσει της οποίας επιτάσσει την ανάκτηση ([21]).

(89) Η Γερμανία δεν έχει αποδείξει ειδικότερα γιατί η ανάκτηση καθαυτή δεν είναι συμβιβάσιμη με τη χρηστή διοίκηση. Βάσει του άρθρου 14 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999, οι ενισχύσεις που κρίνεται ότι είναι παράνομες και ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά πρέπει κατά βάση να αποτελούν αντικείμενο ανάκτησης.

(90) Η μόνη εξαίρεση από τον κανόνα αυτό είναι οι περιπτώσεις στις οποίες η ανάκτηση θα εναντιωνόταν σε κάποια γενική αρχή του κοινοτικού δικαίου. Καμία τέτοια παράβαση δεν είναι προφανής. Δεν υπήρχε ιδίως καμία θεμιτή προσδοκία της Γερμανίας που να είναι βάσιμη και άξια προστασίας. Δεν ήταν βάσιμη, επειδή η ενίσχυση δεν είχε κοινοποιηθεί. Η Γερμανία δεν μπορούσε επομένως να βασίζεται στη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη για την ύπαρξη των ενισχύσεων αυτών. Αυτό ευσταθεί πολύ περισσότερο επειδή η Επιτροπή είχε επιστήσει την προσοχή της Γερμανίας, με την προαναφερθείσα επιστολή της 13ης Φεβρουαρίου 2002, αναφορικά με το ενδεχόμενο να διεξαχθεί έρευνα για την αντίστοιχη κρατική ενίσχυση. Με βάση την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, ένας συνετός επιχειρηματίας θα μπορούσε και θα έπρεπε να έχει ρωτήσει τις γερμανικές αρχές εάν οι ενισχύσεις είχαν αποτελέσει αντικείμενο κοινοποίησης και θα μπορούσε επομένως να έχει ενημερωθεί για τον κίνδυνο της ενδεχόμενης ανάκτησης ([22]). Εάν συνειδητά ή από αμέλεια παρέλειψε το βήμα αυτό, η εμπιστοσύνη του δεν είναι άξια προστασίας.

(91) Αντικρούοντας τις ενστάσεις της Γερμανίας, ότι συνεπεία των προφορικών δηλώσεων των ανωτέρων υπαλλήλων της Επιτροπής είχε σχηματίσει την εντύπωση ότι η ενίσχυση ήταν συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά, η Επιτροπή επισημαίνει ότι μόνο κάτω από την ευθύνη του σώματος των Επιτρόπων εξουσιοδοτείται να λάβει τέτοιες αποφάσεις. Επίσης σημειώνει ότι δεν υπάρχει κανένα σχετικό έγγραφο της Επιτροπής από το οποίο θα μπορούσε να συναχθεί το συμπέρασμα ότι οι εξεταζόμενες ενισχύσεις είναι συμβιβάσιμες με την κοινή αγορά.

(92) Απαντώντας στην ένσταση ότι σε περίπτωση πιθανής ανάκτησης μεγάλος αριθμός επιχειρήσεων θα αντιμετώπιζε την απειλή της αφερεγγυότητας, η Επιτροπή υπενθύμισε ότι η ανάκτηση μέρους των ενισχύσεων είναι αναγκαία για να επιτραπεί η επαναφορά των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση, δηλαδή μια κατάσταση χωρίς νόθευση του ανταγωνισμού. Εάν αυτό συνεπάγεται ότι μεμονωμένες επιχειρήσεις θα παύσουν να είναι βιώσιμες, αυτό είναι απλώς συνέπεια του ανταγωνισμού που διεξάγεται υπό τις συνθήκες της οικονομίας της αγοράς.

(93) Από τις εκτιμήσεις που διατυπώνονται στην παρούσα απόφαση είναι σαφές ότι είναι αδύνατο να αποκλεισθεί η ανάκτηση των επίμαχων επιχορηγήσεων για λόγους ασφαλείας του δικαίου.

(94) Συνεπώς, οι επιστροφές φόρου που χορηγήθηκαν πρέπει κατά βάση να ανακτηθούν, στο μέτρο που κηρύσσονται ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά.

(95) Η απόφαση αφορά την επίμαχη επιστροφή φόρων και η ανάκτηση της ενίσχυσης πρέπει να πραγματοποιηθεί αμελλητί βάσει των διατάξεων του άρθρου 14 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ.

(96) Δυνάμει του άρθρου 14 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999, σε περίπτωση αρνητικής απόφασης για υπόθεση παράνομων ενισχύσεων, η Επιτροπή αποφασίζει την εκ μέρους του οικείου κράτους μέλους λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για την ανάκτηση της ενίσχυσης από τον δικαιούχο. Η Γερμανία πρέπει επομένως να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα για να ανακτήσει από τους δικαιούχους τις χορηγηθείσες ενισχύσεις που κρίνονται ασυμβίβαστες. Η Γερμανία πρέπει να καλέσει τους θιγόμενους δικαιούχους να επιστρέψουν τις ενισχύσεις εντός προθεσμίας δύο μηνών από τη στιγμή της δημοσίευσης της παρούσας απόφασης. Οι προς ανάκτηση ενισχύσεις πρέπει να περιλαμβάνουν τόκους που υπολογίζονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 794/2004 της Επιτροπής, της 21ης Απριλίου 2004, σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου.

(97) Εντούτοις, κάθε ενίσχυση η οποία χορηγείται βάσει του παρόντος καθεστώτος ενισχύσεων που πληροί κατά τη χρονική στιγμή της χορήγησης τους όρους οι οποίοι καθορίζονται από τους κανονισμούς της Επιτροπής που εκδίδονται βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 994/98 ή από οποιαδήποτε άλλα εγκεκριμένα καθεστώτα ενισχύσεων είναι συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά στο ποσό των αποδεκτών εντάσεων.

(98) Όπως έχει δείξει εξάλλου η πείρα της Επιτροπής, τα πολύ μικρά ποσά ενίσχυσης που χορηγούνται υπό ορισμένους όρους δεν εμπίπτουν στο άρθρο 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ.

([21]) Απόφαση της 1ης Ιουλίου 2004 στην υπόθεση T-308/00, Salzgitter AG κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στη Συλλογή, σκέψη 180.

([22]) Deufil Gmbh & Co. KG κατά Επιτροπής Συλλογή 1987, σ. 901.

(99) Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1860/2004 ([23]), μια ενίσχυση που δεν υπερβαίνει το ποσό των 3 000 ευρώ ανά δικαιούχο μέσα σε περίοδο τριών ετών (στο ποσό αυτό περιλαμβάνονται οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που χορηγούνται σε κάποια επιχείρηση) δεν επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών και δεν νοθεύει, ούτε απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό, με αποτέλεσμα να μην εμπίπτει ως εκ τούτου στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 87 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ.

(100) Σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1860/2004, το ίδιο ισχύει για ενισχύσεις που έχουν χορηγηθεί πριν από την έναρξη ισχύος του, υπό τον όρο ότι πληρούνται οι απαιτήσεις των άρθρων 1 και 3.

(101) Από την 1η Ιανουαρίου 2008, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1860/2004 αντικαταστάθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1535/2007 της Επιτροπής, της 20ής Δεκεμβρίου 2007, για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis) στον τομέα της παραγωγής γεωργικών προϊόντων ([24]), με τον οποίο αυξάνεται το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται στον ίδιο δικαιούχο, ανεξάρτητα από τη μορφή και το στόχο των ενισχύσεων, σε 7 500 ευρώ μέσα σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών, εντός ορίου ανωτάτου ποσού που ανέρχεται σε 0,6 % της αξίας της ετήσιας παραγωγής.

(102) Όπως ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 του ιδίου κανονισμού, «Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται στις ενισχύσεις που έχουν χορηγηθεί πριν από την 1η Ιανουαρίου 2008 στις επιχειρήσεις του τομέα γεωργικών προϊόντων, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούν όλους τους όρους των άρθρων 1 έως 4, με εξαίρεση την απαίτηση της ρητής παραπομπής στον παρόντα κανονισμό, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο».

(103) Το άρθρο 6 παράγραφος 1 του ιδίου κανονισμού ορίζει ότι «Κάθε ενίσχυση ήσσονος σημασίας η οποία χορηγείται μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου 2005 και έξι μηνών μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού, και η οποία πληροί τους όρους του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1860/2004 όπως αυτοί ισχύουν για τον τομέα της παραγωγής γεωργικών προϊόντων έως την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού, θεωρείται ότι δεν πληροί όλα τα κριτήρια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης και κατά συνέπεια εξαιρείται από την απαίτηση κοινοποίησης του άρθρου 88 παράγραφος 3 της συνθήκης».

(104) Ενώπιον της κατάστασης αυτής, η Επιτροπή κρίνει ότι μια φορολογική μείωση με ανώτατο όριο το ποσό των 3 000 ευρώ δεν θα συνιστούσε κρατική ενίσχυση στο βαθμό που θα είχαν τηρηθεί οι διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1860/2004 τη χρονική στιγμή της χορήγησης και ότι μια φορολογική μείωση με ανώτατο όριο το ποσό των 7 500 δεν θα συνιστούσε κρατική ενίσχυση εάν θα είχαν τηρηθεί οι διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1535/2007 τη χρονική στιγμή της χορήγησης.

VI. **ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ**

(105) Οι κρατικές ενισχύσεις που χορηγήθηκαν στις γεωργικές και δασοκομικές επιχειρήσεις για τη θέρμανση των θερμοκηπίων ή των στεγαζόμενων χώρων που προορίζονται για τη φυτική παραγωγή βάσει του νόμου για την τροποποίηση του νόμου φορολογίας των πετρελαιοειδών και του νόμου σχετικά με την περαιτέρω ανάπτυξη της οικολογικής φορολογικής μεταρρύθμισης που θέσπισε παράνομα η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας κατά παράβαση του άρθρου 88 παράγραφος 3 της συνθήκης ή που σκοπεύει να χορηγήσει βάσει του νόμου εφαρμογής των οδηγιών, δεν είναι συμβιβάσιμες με την κοινή αγορά με βάση τα στοιχεία που αναλύονται στα σημεία 75 έως 77 της παρούσας απόφασης και πρέπει να ανακτηθούν για την αντίστοιχη περίοδο, εφόσον χορηγήθηκαν.

(106) Οι κρατικές ενισχύσεις που χορήγησε η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας στις γεωργικές και δασοκομικές επιχειρήσεις για τη θέρμανση των θερμοκηπίων ή των στεγαζόμενων χώρων που προορίζονται για τη φυτική παραγωγή βάσει του νόμου για την τροποποίηση του νόμου φορολογίας των πετρελαιοειδών και του νόμου σχετικά με την περαιτέρω ανάπτυξη της οικολογικής φορολογικής μεταρρύθμισης ή που σκοπεύει να χορηγήσει βάσει του νόμου εφαρμογής των οδηγιών είναι κατά τα άλλα συμβιβάσιμες με την κοινή αγορά,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Το καθεστώς κρατικών ενισχύσεων που εφάρμοσε ή που σκοπεύει να εφαρμόσει η Γερμανία στις γεωργικές και δασοκομικές επιχειρήσεις για τη θέρμανση των θερμοκηπίων ή των στεγαζόμενων χώρων που προορίζονται για τη φυτική παραγωγή βάσει του νόμου για την τροποποίηση του νόμου φορολογίας των πετρελαιοειδών και του νόμου σχετικά με την περαιτέρω ανάπτυξη της οικολογικής φορολογικής μεταρρύθμισης καθώς και του νόμου εφαρμογής των οδηγιών είναι ασυμβίβαστο με την κοινή αγορά, όσον αφορά το μέρος της μείωσης του φόρου που υπερβαίνει το αρχικό επίπεδο φορολογίας που ανέρχεται σε 40,90 ευρώ ανά 1 000 λίτρα για τα καύσιμα θέρμανσης, σε 1,87 ευρώ ανά MWh για το φυσικό αέριο και σε 25,56 ευρώ ανά 1 000 λίτρα για το υγραέριο.

([23]) ΕΕ L 325 της 28.10.2004, σ. 4.
([24]) ΕΕ L 337 της 21.12.2007, σ. 35.

Άρθρο 2

Το καθεστώς κρατικών ενισχύσεων που εφάρμοσε ή που σκοπεύει να εφαρμόσει η Γερμανία στις γεωργικές και δασοκομικές επιχειρήσεις για τη θέρμανση των θερμοκηπίων ή των στεγαζόμενων χώρων που προορίζονται για τη φυτική παραγωγή βάσει του νόμου για την τροποποίηση του νόμου φορολογίας των πετρελαιοειδών και του νόμου σχετικά με την περαιτέρω ανάπτυξη της οικολογικής φορολογικής μεταρρύθμισης καθώς και του νόμου εφαρμογής των οδηγιών είναι κατά τα άλλα συμβιβάσιμο με την κοινή αγορά.

Άρθρο 3

Η Γερμανία καλείται να καταργήσει το καθεστώς ενισχύσεων που αναφέρεται στο άρθρο 1.

Άρθρο 4

1. Η Γερμανία λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για την ανάκτηση από τους δικαιούχους των μη συμβιβάσιμων ενισχύσεν που αναφέρονται στο άρθρο 1.

2. Τα ποσά των προς ανάκτηση ενισχύσεων περιλαμβάνουν και τους τόκους από την ημερομηνία που τέθηκαν στη διάθεση των δικαιούχων έως τη στιγμή της πραγματικής τους ανάκτησης.

Οι τόκοι υπολογίζονται σύμφωνα με το κεφάλαιο V του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 794/2004 της Επιτροπής.

3. Η Γερμανία θα αναστείλει από την ημερομηνία της παρούσας απόφασης την πληρωμή όλων των αναφερομένων στο άρθρο 1 ενισχύσεων που απομένει ακόμη να καταβληθούν.

4. Η ανάκτηση πραγματοποιείται πάραυτα και τηρουμένων των διαδικασιών που ορίζει το εθνικό δίκαιο, εφόσον αυτές επιτρέπουν την άμεση και αποτελεσματική εκτέλεση της απόφασης.

5. Η Γερμανία εκτελεί την παρούσα απόφαση εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία της κοινοποίησής της.

Άρθρο 5

1. Η Γερμανία ενημερώνει την Επιτροπή για την πορεία των εθνικών διαδικασιών εκτέλεσης της παρούσας απόφασης, μέχρι την ολοκλήρωσή τους.

2. Εντός δύο μηνών από την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης, η Γερμανία υποβάλλει τις ακόλουθες πληροφορίες·

α) κατάλογο των δικαιούχων που έχουν λάβει ενισχύσεις βάσει του καθεστώτος που αναφέρεται στο άρθρο 1 και το συνολικό ποσό της ενίσχυσης που έλαβε κάθε δικαιούχος βάσει στο πλαίσιο του καθεστώτος·

β) το συνολικό ποσό (κεφάλαιο και τόκους ανάκτησης) προς ανάκτηση από κάθε δικαιούχο·

γ) λεπτομερή περιγραφή των μέτρων που έχει ήδη λάβει και σχεδιάζει να λάβει για να συμμορφωθεί με την παρούσα απόφαση·

δ) έγγραφα βάσει των οποίων καλούνται οι δικαιούχοι να επιστρέψουν την ενίσχυση.

3. Εντός δύο μηνών από την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης, η Γερμανία κατόπιν αιτήσεως της Επιτροπής υποβάλλει έκθεση που θα παρουσιάζει αναλυτικά τα μέτρα που έχουν ληφθεί ή που προγραμματίζεται να ληφθούν με σκοπό τη συμμόρφωση με την παρούσα απόφαση. Στην έκθεση θα περιλαμβάνονται επίσης λεπτομερείς πληροφορίες για τα ποσά των ενισχύσεων και των τόκων που έχουν ήδη ανακτηθεί από τους δικαιούχους.

Άρθρο 6

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας.

Βρυξέλλες, 11 Μαρτίου 2008.

Για την Επιτροπή

Mariann FISCHER BOEL

Μέλος της Επιτροπής

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Πετρέλαιο θέρμανσης

Έτος	Κανονικός φορολογικός συντελεστής	Απαλλαγή βάσει του άρθρου 25 παράγραφος 3α εδάφιο 1 αριθ. 1.2 σε συνδυασμό με την παράγραφο 4 του MinöStG από την 1η Αυγούστου 2006: άρθρο 54 παράγραφος 2 αριθ. 1 σε συνδυασμό με την παράγραφο 3 του EnergieStG	Απαλλαγή βάσει του άρθρου 25 παράγραφος 3α εδάφιο 1 αριθ. 1.4 του MinöStG από την 1η Αυγούστου 2006: άρθρο 58 παράγραφος 2 αριθ. 1 του EnergieStG C 39/2005	Καθαρή φορολογική επιβάρυνση	ΕΕ-ελάχιστος φορολογικός συντελεστής
	(σε ευρώ/1 000 l)				
έως τις 31.3.1999	40,90 (1)				
Από την 1.4.1999	61,35 (2)				
2000	61,35 (2)				
2001	61,35 (2)	16,36	40,90	4,09 (3)	18,00 (5)
2002	61,35	16,36	40,90	4,09 (3)	18,00 (5)
2003	61,35	8,18	40,90	12,27 (4)	18,00 (5)
2004	61,35	8,18	40,90	12,27 (4)	21,00 (6)
2005	61,35	8,18	40,90	12,27 (4)	21,00 (6)
2006	61,35	8,18	40,90	12,27 (4)	21,00 (6)

(1) Έως τις 31 Μαρτίου 1999, ο κανονικός φορολογικός συντελεστής για το πετρέλαιο θέρμανσης (HEL) ανερχόταν σε 80,00 DM ανά 1 000 λίτρα. Τα στοιχεία αναφέρονται ήδη σε ευρώ για να διευκολύνεται η σύγκριση (μετατροπή με βάση συναλλαγματική ισοτιμία: 1 ευρώ = 1,95583 DM).

(2) Από την 1η Απριλίου του 1999, ο κανονικός φορολογικός συντελεστής για το πετρέλαιο θέρμανσης (HEL) ανερχόταν σε 120,00 DM ανά 1 000 λίτρα. Τα στοιχεία αναφέρονται ήδη σε ευρώ για να διευκολύνεται η σύγκριση (μετατροπή με βάση συναλλαγματική ισοτιμία: 1 ευρώ = 1,95583 DM).

(3) Για λόγους διαφάνειας, η καθαρή φορολογική επιβάρυνση αναγράφεται χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το κατώτατο βασικό ύψος (ίδια συμμετοχή) του MinöStG, που ανέρχεται σε 409 ευρώ βάσει του άρθρου 25 παράγραφος 4 του MinöStG. Η μεμονωμένη καθαρή φορολογική επιβάρυνση εξαρτάται από τον εκάστοτε όγκο της κατανάλωσης.

(4) Για λόγους διαφάνειας, η καθαρή φορολογική επιβάρυνση αναγράφεται χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το κατώτατο βασικό ύψος (ίδια συμμετοχή) του MinöStG, που ανέρχεται σε 205 ευρώ βάσει του άρθρου 25 παράγραφος 4 του MinöStG (από την 1η Αυγούστου 2006: άρθρο 54 παράγραφος 3 EnergieStG). Η μεμονωμένη καθαρή φορολογική επιβάρυνση εξαρτάται από τον εκάστοτε όγκο της κατανάλωσης.

(5) Ελάχιστος φορολογικός συντελεστής βάσει του άρθρου 5 παράγραφος 3 της οδηγίας 92/82/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19ης Οκτωβρίου 1992, για την προσέγγιση των συντελεστών των ειδικών φόρων κατανάλωσης στα πετρελαιοειδή.

(6) Ελάχιστος φορολογικός συντελεστής βάσει του άρθρου 4 παράγραφος 1 σε συνδυασμό με το παράρτημα Ι πίνακας Γ της οδηγίας 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με την αναδιάρθρωση του κοινοτικού πλαισίου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας.

Φυσικό αέριο

Έτος	Κανονικός φορολογικός συντελεστής	Απαλλαγή βάσει του άρθρου 25 παράγραφος 3α εδάφιο 1 αριθ. 3.2 σε συνδυασμό με την παράγραφο 4 του MinöStG από την 1η Αυγούστου 2006: άρθρο 54 παράγραφος 2 αριθ. 2 σε συνδυασμό με την παράγραφο 3 του EnergieStG	Απαλλαγή βάσει του άρθρου 25 παράγραφος 3α εδάφιο 1 αριθ. 3.4 του MinöStG από την 1η Αυγούστου 2006: άρθρο 58 παράγραφος 2 αριθ. 2 του EnergieStG C 39/2005	Καθαρή φορολογική επιβάρυνση	ΕΕ-ελάχιστος φορολογικός συντελεστής
	σε ευρώ/MWh				
έως τις 31.3.1999	1,87 [1]				
Από την 1.4.1999	3,476 [2]				
2000	3,476 [2]				
2001	3,476 [2]	1,308	1,84 [3]	0,328 [4]	μη εναρμονισμένος
2002	3,476	1,308	1,84 [3]	0,328 [4]	μη εναρμονισμένος
2003	5,50	1,464	3,00	1,036 [5]	μη εναρμονισμένος
2004	5,50	1,464	3,00	1,036 [5]	0,54 [6] [7]
2005	5,50	1,464	3,00	1,036 [5]	0,54 [6] [7]
2006	5,50	1,464	3,00	1,036 [5]	0,54 [6] [7]

[1] Έως τις 31 Μαρτίου 1999, ο κανονικός φορολογικός συντελεστής για το φυσικό αέριο ανερχόταν σε 3,60 DM/MWh. Τα στοιχεία αναφέρονται ήδη σε ευρώ για να διευκολύνεται η σύγκριση (μετατροπή με βάση συναλλαγματική ισοτιμία: 1 ευρώ = 1,95583 DM).

[2] Από την 1η Απριλίου 1999 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2001, ο κανονικός φορολογικός συντελεστής για το φυσικό αέριο ανερχόταν σε 6,80 DM/MWh. Τα στοιχεία αναφέρονται ήδη σε ευρώ για να διευκολύνεται η σύγκριση (μετατροπή με βάση συναλλαγματική ισοτιμία: 1 ευρώ = 1,95583 DM).

[3] Ποσό της μείωσης βάσει του άρθρου 25 παράγραφος 3α αριθ. 3.4 του MinöStG της 1ης Αυγούστου 2002 (BGBl. I S. 2778).

[4] Για λόγους διαφάνειας, η καθαρή φορολογική επιβάρυνση αναγράφεται χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το κατώτατο βασικό ύψος (ίδια συμμετοχή) του MinöStG, που ανέρχεται σε 409 ευρώ βάσει του άρθρου 25 παράγραφος 4 του MinöStG. Η μεμονωμένη καθαρή φορολογική επιβάρυνση εξαρτάται από τον εκάστοτε όγκο της κατανάλωσης.

[5] Για λόγους διαφάνειας, η καθαρή φορολογική επιβάρυνση αναγράφεται χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το κατώτατο βασικό ύψος (ίδια συμμετοχή) του MinöStG, που ανέρχεται σε 205 ευρώ βάσει του άρθρου 25 παράγραφος 4 του MinöStG. Η μεμονωμένη καθαρή φορολογική επιβάρυνση εξαρτάται από τον εκάστοτε όγκο της κατανάλωσης.

[6] Ελάχιστος φορολογικός συντελεστής βάσει του άρθρου 4 παράγραφος 1 σε συνδυασμό με το παράρτημα Ι Πίνακας Γ της οδηγίας 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με την αναδιάρθρωση του κοινοτικού πλαισίου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας.

[7] Μετατροπή σε MWh (πίνακας Γ: 0,15/0,30 ευρώ ανά gigajoule με βάση την ακαθάριστη θερμαντική αξία).

Υγραέριο

Έτος	Κανονικός φορολογικός συντελεστής	Απαλλαγή βάσει του άρθρου 25 παράγραφος 3α εδάφιο 1 αριθ. 4.2 σε συνδυασμό με την παράγραφο 4 του MinöStG από την 1η Αυγούστου 2006: άρθρο 54 παράγραφος 2 αριθ. 3 σε συνδυασμό με την παράγραφο 3 του EnergieStG	Απαλλαγή βάσει του άρθρου 25 παράγραφος 3α εδάφιο 1 αριθ. 4.4 του MinöStG από την 1η Αυγούστου 2006: άρθρο 58 παράγραφος 2 αριθ. 3 EnergieStG C 39/2005	Καθαρή φορολογική επιβάρυνση	ΕΕ-ελάχιστος φορολογικός συντελεστής
	σε ευρώ/1 000 kg				
έως τις 31.3.1999	25,56 (1)				
Από την 1.4.1999	38,34 (2)				
2000	38,34 (2)				
2001	38,34 (2)	10,22	25,56	2,56 (3)	0,00 (5)
2002	38,34	10,22	25,56	2,56 (3)	0,00 (5)
2003	60,60	14,02	38,90	7,68 (4)	0,00 (5)
2004	60,60	14,02	38,90	7,68 (4)	0,00 (6)
2005	60,60	14,02	38,90	7,68 (4)	0,00 (6)
2006	60,60	14,02	38,90	7,68 (4)	0,00 (6)

(1) Έως τις 31 Μαρτίου 1999, ο κανονικός φορολογικός συντελεστής για το υγραέριο ανερχόταν σε 50,00 DM/1 000 kg. Τα στοιχεία αναφέρονται ήδη σε ευρώ για να διευκολύνεται η σύγκριση (μετατροπή με βάση συναλλαγματική ισοτιμία: 1 ευρώ = 1,95583 DM).

(2) Από την 1η Απριλίου 1999 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2001, ο κανονικός φορολογικός συντελεστής για το υγραέριο ανερχόταν σε 75,00 DM/1 000 kg. Τα στοιχεία αναφέρονται ήδη σε ευρώ για να διευκολύνεται η σύγκριση (μετατροπή με βάση συναλλαγματική ισοτιμία: 1 ευρώ = 1,95583 DM).

(3) Για λόγους διαφάνειας, η καθαρή φορολογική επιβάρυνση αναγράφεται χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το κατώτατο βασικό ύψος (ίδια συμμετοχή) του MinöStG, που ανέρχεται σε 409 ευρώ βάσει του άρθρου 25 παράγραφος 4 του MinöStG. Η μεμονωμένη καθαρή φορολογική επιβάρυνση εξαρτάται από τον εκάστοτε όγκο της κατανάλωσης.

(4) Για λόγους διαφάνειας, η καθαρή φορολογική επιβάρυνση αναγράφεται χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το κατώτατο βασικό ύψος (ίδια συμμετοχή) του MinöStG, που ανέρχεται σε 205 ευρώ βάσει του άρθρου 25 παράγραφος 4 του MinöStG. Η μεμονωμένη καθαρή φορολογική επιβάρυνση εξαρτάται από τον εκάστοτε όγκο της κατανάλωσης.

(5) Άρθρο 6 παράγραφος 3 της οδηγίας 92/82/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19ης Οκτωβρίου 1992, για την προσέγγιση των συντελεστών των ειδικών φόρων κατανάλωσης στα πετρελαιοειδή.

(6) Ελάχιστος φορολογικός συντελεστής βάσει του άρθρου 4 παράγραφος 1 σε συνδυασμό με το παράρτημα Ι πίνακας Γ της οδηγίας 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με την αναδιάρθρωση του κοινοτικού πλαισίου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Στοιχεία σχετικά με τα καταβληθέντα, τα προς ανάκτηση και τα ήδη ανακτηθέντα ποσά ενισχύσεων

Δικαιούχος	Συνολικό ύψος της ενίσχυσης που καταβλήθηκε στο πλαίσιο του καθεστώτος (°)	Συνολικό ύψος ποσού προς ανάκτηση (°) (κεφάλαιο)	Ήδη ανακτηθέν συνολικό ποσό (°)	
			Κεφάλαιο	Τόκοι

(°) Εθνικό νόμισμα σε εκατομμύρια.